

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 300 Lei
Pe jumătate de an 80 „		
Pe un pătrar de an 40 „		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

Nr. 7475 B 1929.

Notă oficială.

Măritul Congres al Mitropoliei noastre a aprobat în mod definitiv Regulamentul pentru examenul preoțesc de promovare, prin concluzul său Nr. 43 din 28 X. 1927.

Ceeace se aduce la cunoștință Onoratei preoțimi parohiale.

Caransebeș din ședința Consiliului eparhial ținută în 9 Ianuarie 1929.

Filaret Musta

Arhierou, Vicariu Episcopesc

Nr. 280/927. Mitr.

Regulament

pentru examenul preoțesc de promovare.

I. Scopul examenului:

§. 1. Scopul principal al examenului preoțesc de promovare este de a îndemna preoțimea să-și sporească neîncetat cunoștințele și orientările generale.

§. 2. Scopul secundar este, de a da posibilitate de înaintare acelor preoți, cari la examenul de calificare preoțescă au obținut clasificație inferioară, dar în viața pastorală au dat probe de zel apostolic și complectându-și cunoștințele teologice, sunt vrednici de a fi promovați la clasa superioară.

II. Condiții de admitere la examen:

§. 3. Petiționarul va anexa la cererea de admitere 20 (douăzeci) predici originale, scrise cu mâna proprie, pentru tot atâtea Dumineci ale anului bisericesc.

§. 4. Petiționarul va avea să prezinte și dovada activității sale bisericești, prin înființarea societății „Sf. Gheorghe” pentru tineret, ori a Reuniunii „Altarul” pentru înfrumusețarea bisericii, — ori prin înființarea de Reuniune antialcoolică și a altor instituțiuni religioase-culturale.

§. 5. Aspirantul trebuie să aibă și o viață morală neosecționată și să-i fie cunoscut zelul și devotamentul pentru misiunea sa.

§. 6. Pentru admitere la examen se mai cere, ca petiționarul să fie împlinit cel puțin 5 (cinci) ani de serviciu pastoral.

§. 7. Pentru o mai temeinică orientare asupra admisibilității ori neadmisibilității petiționarului, — întrucât se va afla de necesar și ar fi și posibil — Consiliul eparhial va face și o inspecție, printr'un delegat din centru, în parohia și la oficiul petiționarului.

§. 8. Nu pot fi admiși la examen cei-ce nu întrunesc condițiunile de mai sus, sau cei-ce ar fi fost pedepsiți prin procedură disciplinară bisericească ori prin judecătoriiile civile.

§. 9. Nici un preot nu poate fi admis la examen de promovare, decât numai în Eparhia, în care funcționează în ordine.

III. Procedura în vederea examenului.

§. 10. Aspirantul la examen va face cerere în scris către Cons. eparhial și va anexa documente autentice potrivite pentru a dovedi, că întrunește necesarele condiții personale de studiu și de activitate pastorală, arătând locul, durata și rezultatele păstoririi.

§. 11. Consiliul eparhial aflând petițiunea deplin ajustată și pe petiționar că coresponde tuturor condițiilor de admisibilitate arătate mai sus, îl avizează despre admitere și despre termenul examenului.

§. 12. Examenul de promovare se face înaintea unei comisiuni eparhiale instituită per-

manent pe lângă Consiliul eparhial, la două termene: în lunile Februarie și Octombrie din fiecare an. În cazuri motivate se poate admite și termen extraordinar.

§. 13. După trecerea unui interval de 5 (cinci) ani de la prima promovare, candidatul, întrunind toate condițiile de admitere fixate în acest Regulament, la cerere poate fi admis la un nou examen, pentru o nouă clasă de calificare în ordinea ascendentă.

§. 14. Candidatul, care nici la a doua încercare n'ar putea presta examenul, nu mai poate fi admis la examen.

§. 15. Taxa de examinare o fixează Consiliul eparhial.

IV. Materiile examenului.

§. 16. Materiile examenului de promovare sunt:

a) Exegeza sf. Scripturi: Cunoașterea amănunțită a Vechiului și Noului Testament, cu considerare specială la eterodocși și sectari.

b) Dogmatica ortodoxă, cu specială privire la combaterea doctrinelor eterodoxe și sectare.

c) Cunoașterea temeinică a dispozițiilor canonice și legislative actuale din Biserica ort. română.

d) Alcătuirea spontană, în scris, a unei cuvântări bisericești, după o temă dată și rostirea unei cuvântări bisericești.

e) Pastorală: orientare precisă asupra tuturor cazurilor posibile în viața pastorală, când personalitatea preotului e pusă la încercare.

f) Liturgică: Cunoașterea însemnătății simbolice a tuturor actelor din serviciile divine.

g) Catihetică: Orientări precise asupra metodei celei mai bune în predarea învățământului religios, având candidatul să țină și o lecție de model, la o școală primară, înaintea comisiei examinătoare eparhiale.

V. Valabilitatea promovărilor.

§. 17. Promovările, fie ele din trecut, ori din viitor, sunt valide numai pentru eparhia, în care ele au fost făcute.

§. 18. Candidatul, care a trecut examenul de promovare, va primi un nou certificat de calificare preoțească, în baza căruia va fi asimilat clasei pentru care a prestat examenul de promovare și va avea dreptul să concureze, fără privire la pregătirile sale anterioare la parohii de clasă respectivă din cuprinsul eparhiei care l-a promovat.

VI. Dispoziții finale.

§. 19. Calificarea aspiranților la protopopiat se va norma prin regulamentul special.

§. 20. Acest Regulament intră în vigoare pentru întreg cuprinsul Mitropoliei ort. române a Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramurașului.

Nr. 43 Congr. 1927.

„Aprobat“ de Congresul mitropolitan în ședința sa din 28 X. 1927.

(L. S.) (ss) **Dr. Nicolae Bălan**,
arhiepiscop și mitropolit.

(ss) **Dr. Gheorghe Proca**,
notar gen. congr.

Vizitațiunea canonică.

(Continuare din Nr. 2).

De și Arhipăstorul doria ferbinte să cerceteze și parohiile din Săn-Mihaiu și Coșteiu, totuși, la început, din considerare la o eventuală desfundare a drumurilor în vreme de ploaie, aceste două comune nu au fost trecute în programul original al vizitațiunei canonice. Cedând însă rugămintei insistente a preoților și credincioșilor, cu toate că vremea se schimbase spre ploaie, Arhipăstorul s'a hotărât să descindă și în aceste frunțase comune, ca să înveseliască și să-și mângăie oițele cuvântătoare cu învățăturile credinței noastre străbune.

Săn-Mihaiu.

Astfel, în dimineața zilei de 8 Octombrie 1928, Arhiereul și suita Sa a plecat din Seleuș la Săn-Mihaiu. P. S. Sa mai era însoțit de protopresbiterul I. Murgu al Panciovei, apoi de preoții V. Popoviți (*Satul nou*), de cei doi preoți și de mai mulți frunțași din Seleuș.

La marginea satului un banderiu puternic stă înșiruit militărește, așteptând sosirea Arhipăstorului. Oprim o clipă, până când vătavul călăreșilor rostește cuvintele de bun sosit. Banderiul se pune în mișcare și conduce pe P. S. Sa până la sf. biserică.

Trecând prin sat, nu știam ce să admirăm mai mult: arcurile de triumf, casele frumos împodobite cu covoare, ori pitorescul port al țăranilor, care în această comună și-a păstrat caracterul original.

Sosit la sf. biserică, mulțimea poporului salută pe P. S. Sa cu entusiaste urări de „Să trăiască“. Pompierii dau onorurile, iar corul sub conducerea țăranului Vasa Lotrean, intonează „Întru mulți ani stăpâne!“.

În poarta bisericii, încunjurat de preoții C. Cure (al locului) și L. Cărdu, având în mână sf. cruce și sf. evanghelie, așteaptă protopresbiterul Tr. Oprea în al cărui protopopiat am intrat iarăși.

Prea Sfințitul este condus cu litra în sf. biserică, unde se săvârșește obicinuita rugăciune de mulțumită, la sfârșitul căreia preotul C. Cure salută pe P. S. Sa, arătându-i recunoștința credincioșilor, pentru că a binevoit a se pogori și în mijlocul lor.

Arhiereul îi răspunde, spunând că se simte fericit, că a putut descinde și în această parohie, căci vede tăria credinței lor și alipirea lor către biserica părinților noștri, ceea ce numai cinste le poate aduce. Indemnând apoi pe credincioși la curățenia vieții, le dă diferite sfaturi și învățături și îi povățuește să nu se lase seduși de învățăturile mincinoase ale celor ce voiesc să ne clinească din lumea noastră sufletească, ci să țină cu sfințenie la biserica noastră străbună și să fie devotați neamului românesc.

Din sf. biserică, Arhiereul a fost condus cu litia până la poarta bisericii, iar de aici împreună cu suita Sa, a fost condus la casa parohială, unde s'a făcut revizia oficiului parohial și unde P. S. Sa a adunat în jurul său pe onorații din comună și pe membri corporațiilor noastre bisericești, cu cari s'a întreținut timp mai îndelungat.

În grabă, doamna preoteasă ne servește o delicioasă gustare, apoi se iau dispozițiuni de plecare la Vârșeș, căci după masă Arhiereul doria să cerceteze parohiile Coșteiu și Voivodinț.

Prânzul s'a servit în Vârșeș, la părintele proto-presb. Tr. Oprea, unde doamna protoane aranjase masa pentru P. S. Sa și întreaga suită.

Terminându-se masa, Arhiereul se odihnește puțin, iar noi cei din suita P. S. Sale începem să ne interesăm dela păr. protopresbiter Tr. Oprea despre diferitele nevoi bisericești și culturale ale fraților noștri.

La ora 2^{1/2} p. m. toți cei din suita P. S. Sale eram gata de plecare. În curând apare și Arhiereul și astfel pornim spre Coșteiu mult vestit.

Coșteiu.

Ceriu este încă tot mohorât, căci ploase toată noaptea. Automobilele abia înaintează prin noroiu, îndeosebi după ce ieșim din drumul mare.

În zare se ivesc doi călăreți, cari îndată ce ne zăresc, se întorc îndărăt și duc solia celorlalți prieteni ai lor din banderiu, care aștepta la marginea satului.

Sosiți aci, vătavul Chirică Păușa urează bun sosit P. S. Sale, apoi se pune în fruntea călăreților cari se orânduiesc în rânduri de câte doi și așa intrăm în comună, deși pe panta alunecoasă și plină de noroiu mașinele alunecau mereu și numai cu greu pot înainta.

La intrarea în comună era construită o frumoasă poartă triumfală, sub care așteptau câțiva fruntași și membrii consiliului comunal, în frunte cu primarul Sima Maleta. Până la biserică mai erau două arcuri de triumf. Lumea bucuroasă, cu fețele radiând de fericire, aștepta înaintea caselor împodobite cu covoare, apoi se alătura la convoiu, care numai cu greu înaintează până la sf. biserică.

Curtea și strada dinaintea bisericii gemea de lume. În mijlocul lor, în odăjdii scilpitoare, aștepta păr. Victor Trailovici, asistat de cei doi diaconi episcopopești și încunjurat de copiii îmbrăcați în stihare.

Arhiereul este condus cu litia în sf. biserică unde se face obicinuita rugăciune de mulțumită. La sfârșitul rugăciunii de mulțumită, păr. V. Trailoviciu întâmpină pe P. S. Sa cu o frumoasă cuvântare mulțumindu-i, în numele credincioșilor, pentru că le-a prilejuit bucuria acestei zile.

P. S. Sa îi răspunde, arătând că simte o adevărată fericire, că-i poate cerceta acasă la dânsii. Și cu atât mai fericit se simte, căci astăzi vede cu ochii săi proprii progresul ce l-au făcut pe toate terenele și care a dus până departe faima Coșteienților. P. S. Sa îi îndeamnă apoi să fie cu supunere și alipire loială către M. S. Regele Alexandru I și către organele statului S. H. S., pentru ca apoi și acestea, la rândul lor, să fie cu dragoste față de chestiile lor bisericești, culturale și naționale. În ce privește viața lor familiară și religioasă, Arhipăstorul nu s'a uitat să le dea diferite sfaturi și învățături cu adevărat părintești, punându-le la inimă să fie și pe mai departe cu credința către sf. noastră biserică ortodoxă română și către neamul nostru, păzind toate datinile și portul strămoșesc. Laudă apoi râvna credincioșilor de a-și zidi un nou lăcaș de închinare și le împărtășește binecuvântarea Sa arhierască pentru ca să poată duce la bun sfârșit aceste lucrări.

După aceasta Arhiereul a intrat în sf. altar unde a controlat cum se păstrează cele sfinte și odoarele bisericești.

Din biserică, Arhipăstorul a fost condus cu litia la Casa culturală, unde s'a întreținut cu membrii corporațiilor bisericești și cu fruntașii, comunei interesându-se mai de aproape de nevoile lor.

(Urmează).

S. Th. Ciprian episcop de Cartaginea „Despre unitatea bisericii“ studiu istoric-literar

de diaconul I. David.

(Continuare).

Capitolul al cincilea cuprinde miezul tratatului despre unitatea bisericii. „Trebue să menținem cu tărie această unitate și suntem datori s'o apărăm, mai ales episcopii cari ne găsim în fruntea bisericii, ca să arătăm, că însuși episcopatul este unul și nedespărțit¹⁾“. Incepe un splendid exercițiu retoric pe care-l dăm în întregime, ca bucata cea mai potrivită spre cunoașterea stilului sf. ciprian: *Nemo fraternitatem mendacio fallat, nemo fidei veritatem perfida*

1) Quam unitatem firmiter tenere et vindicare debemus maxime episcopi qui in Ecclesia praesidemus ut episcopatum ipsum unum et indivisum probemus (S. C. „De un. ecc.“. Cap. V. r. 1 sq.

praevaricatione corrumpat. Episcopatus unus est cuius a singulis in solidum pars tenetur. Ecclesia quoque una est quae in multitudinem latius incremento fecunditatis extenditur. Quomodo solis multi radii sed lumen unum et rami arbori multi sed robur unum tenaci radice fundatum et cum de fonte uno rivi plurimi defluunt, numerositas videlicet diffusa videatur, exundantis copiae largitate, unitas tamen servatur in origine. Avelle radium solis a corpore, divisionem lucis unitas non capit, ab arbore frange ramum, fractus germinare non poterit, a fonte praecide rivum, praecisus arescit. Sic et ecclesia Domini luce perfusa per orbem totum radios suos porrigit: unum tamen lumen est quod ubique diffunditur, nec unitas corporis separatur. Ramos suos in universam terram copia ubertatis extendit, profluentes latius rivos latius expandit: unum tamen caput est et origo una et una mater fecunditatis successis copiosa, Illius foetu nascimur, illius lacte nutrimur, spiritu eius animamur.

În rândurile acestea se definește mai clar teoria unității și ele ne vor servi ca bază pentru fixarea ei în capitolul care urmează. Dar autorul nu se mulțumește cu verva oratorică desfășurată mai sus. În continuare ne dă o mulțime de alte comparații, figuri, simboluri. Ni se spune de pildă, că biserica lui Christos nu poate fi adulteră, căci e necoruptă, pudică³⁾. Dacă cineva se separa de biserică, intrând în legături cu o adulteră (fracțiune schismatică) nu se va împărtași de făgăduințele lui Christos⁴⁾. Precum la potop nimenea n'a scăpat afară de cei din barca lui Noe, astfel se vor pierde și cei ce se găscsc afară de biserică. „Cine nu este cu mine este împotriva mea și cel ce nu adună risipește“, zice Scriptură⁵⁾. Cine turbură pacea lui Christos și buna înțelegere, lucrează împotriva lui Christos. Unitatea bisericii are un senz și o origine mistică, ea isvorăște din tainele cerești ale Sfintei Treimi, e sfântă și nimenea nu trebuie să o atingă. Simbolul unității e însuș vestmântul lui Christos⁶⁾, în opoziție cu haina lui Ahat profetul⁷⁾: „Sacramento vestis et signo declaravit Ecclesiae unitatem“. Scriitorul care ne asigură, că nu are nevoie de prea multe argumente spre a arăta cauzele cari înlesnesc uneltirile noului duh, care a pătruns în biserică, e un isvor nese-

cat de argumente. Nu vom înșira toate locurile din sf. Scriptură pe cari le citează autorul. Li se pune înaintea credincioșilor viața idilică a porumbeilor, ca exemplu de urmat și în opoziție cu aceasta se vorbește despre strașnica cruzime a lupilor. Unitatea emană de sus, mirele bisericii e Christos, tot dânsul e și zălogul mântuirii. Oamenii buni sunt grâul pe care nu-l ia vântul erezilor sau arborii cu rădăcini vârtoase, pe cari nu-i poate doborî viforul schismelor; cei răi se aseamănă cu pleava cea ușoară și cu arborii găunoși⁸⁾. Nimănui nu-i treacă prin gând, că cei buni vor putea părăsi vre-odată biserica⁹⁾.

(Urmează).

Ideile nobile ale Creștinismului.

De: C. Rudneanu.

Vitalitatea Creștinismului constă în faptele adânc divine sevârșite de Isus Hristos întemeietorul Creștinismului. Figura lui Hristos ne inspiră suprema bunătate și liniștea deplină a lumii sufletești,

Apariția lui Hristos e ruina lumii păgâne și triumful vieții creștine.

Nobleța ideilor creștine ne dă dreptul să afirmăm, că sufletul omenesc s'a mlădiat atât de mult încât toate distincțiile deosebite ale claselor sociale au dispărut rămânând cuvântul plin de înțeles creștinesc „frate“ ...

Și'n lumea plină de mizerii unde clocotesc atâtea senzații oribile, *seninătatea creștinească* își face drum din ce în ce tot mai mult prin împlinirea tot mai mult a faptelor creștine.

Să ne gândim un moment la ceice o viață întreagă suferă, la ceice o viață întreagă poartă cunună de spini, la ceice sunt neînțeleși, la cei batjocuriți — toți aceștia în zilele pline de ne-cazuri se vor mângăia cu cuvintele atât de blânde și pline de înțeles a lui Iisus Christos: „*Veniți la mine, toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă. Luați jugul Meu asupra voastră, și învățați dela Mine, căci Eu sunt blând și smerit cu inima; și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre*“ (Matei 11 v 28-29.)

Da! Cei trudiți, ceice o viață întreagă caută

³⁾ Triticum non rapit ventus, nec arborem solida radice fundatum procella subvertit, inanes paleae tempestate iactantur, invalide arbores turbinis incursione evertuntur. (Cap. IX r. 22-25).

⁴⁾ I Ioan 2, 19.

³⁾ Unam domum novit, unius cubiculi sanctitatem casto pudore custodit. (Idem. cap. VI. r. 2-3).

⁴⁾ Nec perveniet ad Christi premia qui reliquit Ecclesiam Christi. Alienus est, profanus est, hostis est. Habere iam non potest Deum patrem qui ecclesiam non habet matrem. (Cap. VI. r. 8-11).

⁵⁾ Qui non est mecum, adversus me est, et qui non mecum colligit, spargit. (Matei 12, 30). Qui pacem christi et concordiam rumpit adversus Christum facit, qui alibi praeter ecclesia colligit, Christi Ecclesiam spargit. (Cap. VI. r. 15-18).

⁶⁾ Ioan. 19, 28-24.

⁷⁾ III. Reg. 11, 31, 32 și 36.

liniștea sufletească își vor găsi mângăerea în minunatele cuvinte cari sunt *balsamul sufletelor obidite*.

Iisus Christos ne mângăie zilnic, El ne arată calea înțelepciunii și a dragostei supreme, El ne descoperă știința și ne luminează inima.

Triumful Creștinismului e strâns legat de Christos, esența ideilor nobile ale Creștinismului o formează propovăduirea celui mai Mare învățător al Lumii — propovăduirea *Adevărului, Dragostei, Speranței*.

Creștinismul prin ideile Sale nobile face ca lumea să progreseze — ridică nivelul sufletesc al acelor cari sunt prea mult absorbiți de știință, uitând suprema știință a lui Iisus Christos.

Christos e lumina care risipește întunericul, El înlătură corupția, aduce pacea și întărește sufletele celor obidiți!

Umanitatea însetată de dorul unei vieți liniștite se îndreaptă spre idealul pacific al Creștinismului, Iisus Christos ne mângăie spunându-ne: „Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați și Eu vă voi da odihnă“

Indemnuri creștinești.

de D. Popescu.

Vino și vezi!...

(Ioan I. 47).

La începutul activității Mântuitorului, pe când își alegea ucenicii cari trebuiau să-l continue opera, se întâmplă un fapt care ne înfățișează într-o lumină deosebită cari erau, — pe acea vreme, — convingerile, preocupările și relațiile dintre oameni!. Este vorba de un dialog petrecut între apostolul Filip și prietenul său Natanail chemat la apostolat tocmai în urma acestui dialog. Amândoi erau oameni simplii, având aceleași convingeri, aceleași năzuințe, suferind chiar de aceleași meteahne ca și semenii lor în mijlocul cărora trăiau. Filip, fiind chemat mai înainte și având deci timpul necesar ca să recunoască în vorbele și faptele lui Iisus pe mesia cel propovăduit de prooroci și așteptat cu atâta nerăbdare de poporul evreu cel atât de mult și de greu încercat, cum a întâlnit pe prietenul său i-a spus cu acea nerăbdare și bucurie pe care numai o convingere deplină o poate da, că el a aflat pe acela „*pentru care a scris Moisi*

*în lege și prooroci“ (Ioan I 46). In fața răspunsului: „Din Nazaret poate fi ceva bun?“, răspuns care dovedește că și Natanail oricât era de bun și drept la suflet, își însușise fără să știe și să vrea poate, unele convingeri necontrolate, dar cari erau rostite de toți în orice împrejurare, cari erau la modă cum am zice noi astăzi, Filip nu se descurajează și cu simplitate, dar cu tărie și îndrăsneală îi pune în față pe: „*vino și vezi*“, singura dovadă în stare să demetecească și să întoarcă, — prin ajutorul experimentării imediate, fără vorbe multe și fără perdere de timp, — pe cel rătăcit în calea adevărului, a binelui și a fericirii.*

Au trecut aproape două mii de ani de atunci! Omenirea și-a schimbat fața și-a schimbat convingerile, și-a înmulțit cunoștințele, și-a schimbat chiar și unele obiceiuri!... A rămas însă, și până azi obiceiul de a critica și de a da sentințe asupra unor chestiuni sau fapte de care habar nu au, cu atâta îndrăsneală și certitudine încât te cuprinde nu mirarea sau compătimirea, ci revolta.... Singurele dovezi pe cari își sprijină afirmațiile și cari sunt întrucâtva mai precise sunt ori că *așa am pomenit*, ori că *așa am auzit* că a spus „*cutare*“ om *cu trecere lumească*, ori pentru că așa este la „*modă*“. Obiceiul acesta atât de vătămător se răspândește ușor printre oameni pentru că, pe deoparte, nu cere muncă pentru cercetarea adevărului în cele spuse, iar pe de alta, îți aduce o superioritate asupra semenilor, cu atâta mai mare cu cât și afirmațiile sunt mai îndrăsnețe și mai uluitoare pentru bietele minți cari de cele mai multe ori le primesc cu ridicări din umeri sau cu câte un îngrijorat „*așa o fi!*“..., fie că nu au nici posibilitatea sau obicinuița de a controla, dar mai mult pentru că nu cunosc adevărul, căci de l-ar cunoaște și de s'ar pătrunde de el cum s'au pătruns sfinții apostoli de cari ne vorbește sf. Evanghelie, ar urma aceeaș cale și ar căpăta aceeaș convingere tare ca și ei.

Creștine, care dai sentințe înțelepte și care tuni și fulgeri împotriva religiei pe cari o consideri „*aberație*“, *gogoriță* pentru speriat copii și bătrânii, *frâu* pentru stăpânit mulțimea proastă, *invenție popească* pentru procurat câștiguri; care tăgăduiești pe Dumnezeu și fugi de el ca să te inchini *banului*; care privești și primești moartea *cu groază*; care tăgăduiești religiei puterea de a da *liniște, pace, mulțumire și fericire* sufletului; care îl *prigonești* pe Christos cu ura ta și îl *răstignești* pentru a doua oară... cunoști tu pe Christos?...

cunoști tu învățătura lui?... cunoști tu liniștea și pacea ce aduce în orice suflet care o primește deschis și fără bănueli?... cunoști tu înțelepciunea Lui?...

Nu... Căci de aceea și vorbești ca Natanail!... Biserica, creștine, în dragostea ei, în convingerea ei, îți răspunde cu vorbele lui Filip: **vino și vezi...** Apropie-te *fără viclesug* în inima ta de Cristos, părăsește calea lui lucifer, vino și vezi și vei striga ca și Natanail: „*Învățătorule, tu ești fiul lui Dumnezeu* (Ioan I 50), la tine este înțelepciunea, la tine este pacea, la tine fericirea și viața veșnică.

Desnădăduirea.

Prelegere din religie, de preotul **Sinesiu Bistreanu**

În nouă Mărtisor a fiecărui an se prăznuiește de biserica noastră ortodoxă română: amintirea celor patruzeci de mucenici, cari pentru legea lui Christos or suferit moarte silnică.

Și mai este obicei în ziua aceasta, că femeile dela sate pregătesc mălai cald, numit și pupi, căci pe suprafață are însemnat vr'o patruzeci de scobituri făcute cu țevă de soc; iar acest mălai se taie în bucățele potrivite pentru a se sătura de prânzișor — un om, la care se ma' adauge un tăierel de boabe de păsule feartă, ori crâmp; opăriți, ori o leacă de pesmet, . . . și se împarte săracilor.

Tot în această zi mai era obicei în vremurile trecute, că păcurariul stând în mijlocul turmei de oi, lovia cu boata în pământ, provocându-l — par'că — să se încălzească că e vremea începerii primăverii; iar bietu român e pe sfârșite cu nutrețul.

Și lumea tot lume, începe cu zor a pregăti uneltele de plugărie, hârlețe și săpoane, ca dând avânt moșneagului de pământ să-l îndemne a se deștepta din somnul pricinuit de nemiloasa iarnă.

De rândul acesta să vă vorbesc despre cei patruzeci de mucenici, ca scoțând d'aci în vedere jertfirea acestora, să-mi croesc subiectul ce să-l tratez.

Purtați gândul vostru înapoi, stăruiți a ajunge la istoria imperiului roman și adevă pe timpul împăratului Dioclețian care se dovedise de un zelos prigonitor a bisericii lui Christos.

Romanii, cuceritori ai lumii din acele timpuri, popor cu însușiri nobile, oameni înțelepți, și totuși s'au dovedit față de creștini cu cea mai crâncenă ură; iar în scopul nimicirii creștinismului au ridicat zece persecuțiuni asupra creștinilor. Era ceva surprinzător această ură, că doară Romanii observau față de toate religiile din imperiu o deosebită cruțare sau toleranță.

Pricina urei și a nemiloasei prigoniri provenia din convingerea că Romanii considrau creștinismul ca un eres jido-

vesc, adevă abateră dela credință; iar jidovii fiind socotiți ca un popor egoist, numai pentru sine, urător de alte neamuri, de aci urmarea urei nesăbuite. Creștinii se mai socoteau ca periculoși statului, că se presupunea că Apostolii și ceilalți învățăcei învățând omenimea i-ar îndemna la nesupunere contra autorității publice. Apoi din pricina că creștinii n'aveau temple și altare, idoli și cult de sacrificiu sau jertfă de animale, erau considerați de atești, adică oameni ce nu cred în Dumnezeu, deci primejديوși. Sărmanii creștini de frica păgânilor își țineau adunările și îndeplineau serviciul dumnezeiesc în locuri ferite și nainte de răsăritul soarelui, deci deveniseră suspecti, crezându-se că'n adunările lor conspiră contra statului. În fine răuvoitorii mai născociseră că creștinii în acele adunări tănuite se hrănesc cu carne de om păgân, comit desfrânări pân'și cu neamurile mai apropiate.

Mai era la mijloc și interesul de existență (de trai) a marilor și a micilor pontefici — preoți păgâni — căci creștinismul se lățise repede și pricinuia multă scădere acestor pontefici, cum și religiei idolatrie romană.

Și mai obvine atingerea orgoliului roman, căci creștinii susțineau că creștinismul este unicul mijloc de fericire temporală și vecinică.

Urmarea e începutul persecuțiunilor, și întâiul împărat roman, care pune temelia acestora e Nerone, pe la anul 64 după Christos.

La anul 291 d. Ch. a fost ultima persecuțiune sub împăratul Dioclețian, dar a fost și cea mai crâncenă și aprigă. Acesta sfătuit de conregentul său Maximian Hercule, ordoană dărâmarea bisericilor și arderea cărților creștine; iar cei ce nu vreau a jertfi idolilor să fie — fără abateră — aruncați în prinsoare și omorâți. În rândul acestor persecuțiuni suferă martiriu creștini de toate categoriile.

(Urmează)

ȘTIRI

Hirotonire. Prea Sfințitul nostru Episcop a binevoit a hirotoni, Vineri, la 8 Febr., întru diacon, iar mâine zi, Sâmbătă, întru presbiter pe exactorul diecezan, *Tiberiu Buru*. După cât cunoaștem calitățile noului hirotonit putem afirma, că fericit a fost ceasul în care credincioșii din Cebza și l-au ales de preot, căci prin dânsul comuna lor va căpăta un blând păstor sufletesc și harnic slujitor al altarului.

Litigiul din Banatul jugoslav, Într'una din ședințele Sfântului Sinod, Dl. ministru Aurel Vlad a făcut o lungă comunicare cu privire la stadiul în care se află tratativele duse de guvernul român cu guvernul jugoslav în vederea aplanării litigiilor în materie de religie și învățământ, ivite în Banatul jugoslav, asigurând adunarea sinodală de hotărârea care conduce guvernul nostru de a ține seamă în primul rând de interesele dictate de biserica și de școala românească. Românii de acolo trebuie să-și păstreze credința, limba și datina.

In 27 Ianuarie a. c. în comuna Stămora-Română s'a sfințit cu mare pompă cele două clopote noui procurate dela firma A. Novotny din Timișoara. Azi biserica noastră ort. rom. are 4 clopote în greutate de: 59, 133, 301 și 500 Kg. procurate toate în decurs de 3 ani. Valoarea clopotelor este de 180,000 Lei. Tot acum s'a procurat și un scaun de fier pentru clopote în greutate de 1000 Kg. și în valoare de 30.000 Lei. Suntem datorii cu recunoștință părintelui nostru George Clecan, care de când este în comuna noastră a lucrat peste puterile lui pentru podoaba locașului Dumnezeiesc, pentru luminarea și înaintarea poporului nostru românesc.

Normalizarea raporturilor noastre cu Rusia. Sovietele au propus Poloniei și prin Polonia României un protocol de neagresiune. Guvernul român încă dela primirea propunerii Sovietice a atras atenția asupra rezervelor făcute de Rusia cu prilejul aderării la pactul Kellogg și a cerut unele precisiuni în legătură cu aceste rezerve. Ziarele mai recente anunță că Sovietele se declară de acord cu precisiunile cerute de România, cari precisiuni privesc *înlăturarea oricărei discuțiuni asupra actualelor noastre frontarii.* Prin urmare România va subscrie protocolul de neagresiune propus de Soviete, în care scop a și delegat pe C. Davilla, ministrul nostru la Varșovia. Acest acord lămurăște implicit și chestia Basarabiei, pe care România nu înțelege să o mai discute sub nici o formă, totuși, nu exclude din parte-ne o severă atenție la frontiera Nistrului și măsuri de apărare eficace împotriva agitatorilor sovietici. Pe lângă aceste rezerve firești putem zice, că România face prin pactul cu Moscova, un pas înainte în politica sa de pace și consolidare.

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș.

Nr. 92 Port. 1928.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș, în baza art. 102 din legea LX din 1881: și în baza art. 19 din legea XL din 1908 prin aceasta public, bă în urma decisului Judecătorei mixte din Caransebeș de sub Nr. 5793/1927, efectuându-se execuțiunea la 3 Februarie 1928 în favorul următorului Ioan Alexandru din Caransebeș reprez. prin avocatul Dr. Ernest Halle domiciliat în Caransebeș pentru suma de 10.350 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și supra-sechestrate, cari s'au prețuit în 10.000 Lei — și anume: 1.) una mașină press. pentru oleu, 2.) un cântar mare cu diferite greutăți se vor vinde prin licitație publică. Deci, în urma decisului Judecătorei mixte din Caransebeș de sub Nr. 890/1928 G. pentru încasarea pretenziunilor de 10.350 Lei — bani capital, cu 12% interese din 15 Iulie 1927 și speșele de 2277 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 14 Februarie 1929 la orele 10 a. m. în comuna Caransebeș la locuința următorului** și toți aceia cari au voe de a cumpăra sunt invitați cu cea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 15 Ianuarie 1929.

Portărel: M. Guran.

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș.

No. 532 Port. 1928.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș, în baza art. 102 din legea LX. din 1881 și în baza art. 19 din legea LX din 1908 prin aceasta public, ca în urma decisului judecătorei mixte din Caransebeș de sub Nr. 5783/1927 efectuându-se execuțiunea la 19 Iunie 1928 în favorul următoarei Vilma Weszeléy din Caransebeșul-nou reprez. prin avocatul Dr. Gheorghe Băican domiciliat în Caransebeș, pentru suma de 4400 Lei — capital și acces. mobilele sechestrate și supra-sechestrate cari s'au prețuit în 6200 Lei — și anume: 1.) una cocie completă cu osii de lemn, 2.) una oglinda de perete 3.) un gramafon, cu 19 plăci, 4.) un dulap cu trei lădițe, 5.) una canapea verde se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătorei mixte din Caransebeș, de sub Nr. 3726/1928 G. pentru încasarea pretenziunilor de 4400 Lei — bani capital și speșele de 2495 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 22 Februarie 1929 la orele 10 a. m. în comuna Caransebeș la locuința următorului** și toți aceia, cari au voe de a cumpăra sunt invitați cu cea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 al legii LX din 1881; deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 31 Ianuarie 1929.

Portărel: M. Guran

Ofer

tot felul de corpuri din lemn pentru iluminat, adecă: policandre de lemn, candelabre de părete și stative, mobile antice după planuri proprii sau primite spre executare cu prețuri ieftine și solide. ○ ○

La întrebare prin scrisoare urmează răspuns imediat.

Cu stimă:

Herman Schwarz

Lugoj, str. Caransebeșului 36.

„CRAINA“ INSTITUT DE CREDIT, COMERT ȘI INDUSTRIE SOCIETATE PE ACȚII TEREGOVA.**Convocare.**

Domnii acționari ai institutului „CRAINA“ din Teregova sunt invitați la a

II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Teregova, la 10 Martie 1929, ora 3 p. m., în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale și designarea notarului și a doi acționari pentru verificarea procesului verbal.
2. Bilanțul anual. Raportul Consiliului de administrație și al Consiliului de cenzori. Darea absolutului pe anul 1928.
3. Distribuirea beneficiului net.
4. Dispozițiuni referitoare la emisiunea a II-a de 500.000 lei.
5. Modificarea art. 5, 7 p. 3, 8, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 26, 27, 28, 34, 37, 38 p. 2 și 4, 41, 42, 43 și abrogarea art. 20--25.
6. Eventuale propuneri.

Teregova, la 28 Ianuarie 1929.

Consiliul de Administrație.

Activa		Bilanț la 31 Decembrie 1928		Pasiva	
Casa în numerar	168.154			Capital societar	1,000.000
Bon la bănci	7.468	175.622		Fond de rezervă	80.000
Cambii de bancă	2,361.599			Fondul pretențiunilor dubioase	20.000
Cambii cu acoperire ipotecară	547.400	2,908.999		Depuneri spre fructificare	1,104.319
Cont-Curent		84.452		Dividende neridicate	13.218
Mobilier				Reescont	528.100
				Diverși creditorii	13.262
				Interese transitoare	263.300
				Profit curat	146.875
		3,169.074			3,169.074

Debit		Contul Profit și Pierdere		Credit	
Interese după depuneri		99.048		Interese dela împrumuturi	280.985
Interese de reescont		42.414		Proviziuni și alte venituri	94.630
Salare		48.000			
Spese de birou		26.232			
Impozite		13.046			
Profit curat		146.875			
		375.615			375.615

Teregova, la 31 Decembrie 1928.

Petru Stoichescu m. p.
director executiv

Pentru contabilitate:
Petru Loga m. p.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Ing. Petru Fotoc m. p.

președinte

Dimitrie Stoichescu m. p.

Dr. Al. Mórariu m. p.

Pavel Ghimboasă m. p.

Ilie Sârbu m. p.

Nicolea Grama m. p.

v. președinte

Ion Grozavescu m. p.

Dr. P. Nemoian m. p.

Petru Hogia m. p.

Ioan Szál m. p.

Ilie Orzescu m. p.

Subsemnatul Consiliu de Cenzori am examinat și revăzut conturile prezente și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

Teregova, la 28 Ianuarie 1929.

Dimitrie Rădac m. p.

președinte, expert-contabil

Dimitrie Burai m. p.

Ion Stoichescu m. p.

Tomă Suru m. p.

Traian Paica m. p.

Traian Bona m. p.

„MUNTEANA“ CASSĂ DE PĂSTRARE SOCIETATE PE ACȚII ÎN CORNEREVA**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai Cassei de păstrare societate pe acții „MUNTEANA“ din Cornereva se invită la a

XXIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Cornereva în localul institutului la **24 Februarie 1929 la orele 2 p. m.**, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale, numirea de către președinte a unui notar și 2 verificatori.
2. Raportul Consiliului de Administrație și al Cenzorilor, aprobarea bilanțului, distribuirea beneficiului și darea absolutului.
3. Alegerea a doi membrii în Consiliul de Administrație.
4. Eventuale alegeri de Cenzori.
5. Propuneri, intrate conform statutelor.

Consiliul de Administrație.

Pentru a putea executa dreptul de votare, Domnii acționari sunt rugați să-și depună acțiunile la institut până la 20 Februarie 1929.

ACTIVA**CONTUL BILANȚ LA 31 DECEMBRIE 1928.****PASIVA**

Casa în numerar		119.745 50	Capital societar		200.000 —
Cambii de bancă și ipotecare	3.033.901 —		Fond de rezervă	110.000 —	
Conturi curente acoperite	222.923 20	3.256.824 20	Fond de rezervă pentru dubioase	20.000 —	
Efecte		64.600 —	Fond de binefaceri	8.065 42	138.065 42
Bănci		17.935 —	Depuneri spre fructificare		1.218.972 —
			Reescont	765.784 —	
			Credite de Cont Crt.	914.670 —	1.680.454 —
			Dividende nereclamate		13.057 35
			Diverși creditori		38.927 76
			Dobânzi cuvenite anului 1929		100.500 —
			Beneficiu net		69.128 17
		3.459.104 70			3.459.104 70

SPESE**CONTUL PROFIT ȘI PERDERE****VENIT**

Interese după depuneri	168.014 —		Dobânzi la scont	272.236 —	
Interese după Cont Crt.	131.686 —		Dobânzi la efecte	6.562 50	278.798 50
Interese după reescont	90.653 —	390.353 —	Comisioane și dobânzi la cereale		310.260 67
Impozite		19.111 —			
Chirie		12.000 —			
Salarii		64.800 —			
Spese diverse		33.667 —			
Beneficiu net		69.128 17			
		589.059 17			589.059 17

Cornereva, la 31 Decembrie 1928.

Ioan Grozavescu m. p.
director executiv

Gheorghe Belcota m. p.
contabil

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dominic Rațiu m. p. **Petru Fotoc** m. p. **Dr. Virgil Nemoian** m. p. **Grigorie Vasilescu** m. p.
Ioan Grozavescu m. p. **Gheorghe Belcota** m. p. **Dr. Liviu Grozavescu** m. p. **Ion Armaș** m. p.

CONSILIUL DE CENZORI:

Subsemnatul Consiliu de Cenzori, examinând conturile prezente, le-am aflat în ordine și consonanță cu registrele institutului.

Isidor Tătariu m. p. **Carol Schwab** m. p. **Ioan Duicu** m. p. **Ioan Radulescu** m. p.
Betru Belcota m. p. **Gheorghe Cristescu** m. p.

„BANCA POPORALĂ” INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII CA SOC. PE ACȚII ÎN CARANSEBEȘ

Filiale: Bozovici, Teregova, Mehadia și Buziaș.

Telefon Nr. 43.

Expozituri: Eșelnița și Sacul.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului „BANCA POPORALĂ” din Caransebeș sunt invitați la a

XXII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Caransebeș la 28 Februarie 1929 la orele 12 a. m. în localitățile institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale, designarea notarului și a doi acționari pentru verificarea procesului verbal.
2. Bilanțul anual. Raportul Consiliului de administrație și al Consiliului de Cenzori. Darea absolutului pe anul 1928.
3. Distribuirea beneficiului net.
4. Alegerea Consiliului de Cenzori cu mandat de 3 ani în urma expirării mandatului.
5. Propunere referitoare la majorarea capitalului societății până la suma de 10,000,000 — Lei prin o nouă emisiune de acții.
6. Propuneri în sensul statutelor.

Caransebeș, la 31 Ianuarie 1929.

Consiliul de administrație.

N. B. Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați în sensul statutelor a-și depune acțiunile în Caransebeș la Institutul nostru ori la filialele din Bozovici, Teregova, Mehadia, Buziaș, Eșelnița și Sacul, afară de acestea la Institutele care sunt membre ale însoțirii „Solidaritatea”.

ACTIVA**CONTUL BILANȚ LA 31 DECEMBRIE 1928****PASIVA**

Casa în numerar	2,174.452	52	Capital societății		6,000.000
Bon la Banca Națională a României	20.678	—	Fond de rezervă	1,700.000	—
Bon la Bănci	2,249.041	—	Fond de pensie	350.000	—
Cambii de bancă	22,754.678	—	Depuneri spre fructificare		45,659.009
Cambii cu acoperire ipotecară	19,072.888	—	Cambii reescontate la Banca Națională a României	775.670	—
Imprumuturi de conturent		6,835.480	Credit pe depozit la Banca Națională a României	314.000	—
Efecte proprii	1,478.300	—	Dividende nereclamate	140.673	50
Efectele fondului de pensie	300.000	—	Diverse conturi creditoare	45.866	—
Casa institutului (în Piața Grânelor)	500.000	—	Dobândă cuvenită anului 1929		1,108.358
Casele Filialei din Bozovici (Prăvălii, otel)	1,000.000	—	Beneficiu net		1,851.943
Casa expoziției din Eșelnița	60.000	—			
Vila „Dora” din Băile Herculane	1,500.000	—			
Aranjament		2			
		57,945.520			57,945.520
		10			10

DEBIT**CONTUL PROFIT ȘI PERDERE****CREDIT**

Interese la depuneri spre fructificare	5,411.492	42	Interese dela împrumuturi	6,028.866	40
Interese la reescont	13.549	—	Interese dela efectele proprii	116.964	—
Salare, adause de scumpete și relut de cvartir	1,359.750	—	Venite dela casele institutului		523.466
Chirie	82.900	—	Diverse venite și comisioane		2,569.371
Registre, imprimate și spese de birou	141.303	—			
Impozite, către stat și comună		377.730			
Beneficiu net		1,851.943			28
		9,238.667			68
		68			68

Caransebeș, la 31 Decembrie 1928.

Pentru contabilitate:

Constantin Cățiun lun. m. p.

Director, expert contabil

I. Tătaru m. p.

Director general, expert contabil

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Andrei Ghidiu m. p. președinte

Dr. Petru Barbu m. p.

Aureliu Spătan m. p.

Aurel Moaca m. p.

Ioan Bogoleviciu m. p.

Alexandru Bona m. p.

Mihail Costescu m. p.

Nicolae Bihoiu m. p.

Ilie Socaciu m. p.

Subsemnatul Consiliu de Cenzori am examinat și revidat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului.

Caransebeș, la 5 Februarie 1929.

Romul G. Ancușa m. p. președinte

Ioan Popoviciu m. p.

Romulus Boldea m. p.

Nicolae Ivanescu m. p.

Dumitru Rădac m. p.

expert contabil

Redactor responsabil: Nicolae Cornean

Tiparul și editura Tipografiei diecezană în Caransebeș